

ویژگی ها و الزامات جهاد کبیر

با طرح جهاد کبیر در واقع، مقام معظم رهبری به تناسب اینکه دشمن از جنگ نظامی و جنگ نرم نامتقارن در حوزه تهاجم فرهنگی و استحاله سیاسی در طول دوران ۳۸ ساله نتوانسته طرفی ببندد و لذا به روشی جدید از جنگ نرم تحت عنوان نفوذ به داخل برای تغییر باورهای مردم و تغییر محاسبات مسئولان رو آورده، به دنبال تغییر و تنظیم راهبرد دفاعی نظام به تناسب تغییر در سیاستگذاری اردوگاه دشمن هستند. در پرتو رهیافت اسلامی جهاد کبیر، با پیش گرفتن راهبرد عدم اطاعت و تبعیت از دشمنان و تلاش برای حفظ و نگهداشتن یاران انقلاب در سنگر انقلاب از طریق بیان و روشنگری می توانیم به بخشی از این وظیفه عمل کنیم. بدون تردید، متناسب با تحولی که در موضوع، مفهوم و ابعاد چنین جهادی به وجود آمده، جهاد کبیر الزامات و ویژگی های خود را می طلبد که برخی از آنها عبارتند از :

۱- تبیین، روشنگری و بصیرت‌افزایی نسبت به اعماق دو جبهه حق و باطل

اساساً ویژگی مهم هر حضوری در هر میدان جهاد و جنگی منوط به فهم و شناخت آن جبهه و حقانیت آن و در وهله بعد تلاش برای یارگیری در این جبهه است. مهمترین شرط لازم برای توفیق ملت و نظام اسلامی در این جهاد مقدس در برابر کفار و نظام سلطه و استکبار جهانی به سرکردگی طاغوت اعظم و شیطان بزرگ، یعنی امریکا، تبیین و روشنگری و بصیرت‌افزایی است. تبیین از این رو اهمیت پیدا می کند که اولاً عرصه را برای همگان روشن می کند و جهت تغییر و جابجایی را نشان می دهد، ثانیاً تبیین الزامات آمادگی برای دفاع از انقلاب و جبهه انقلاب که در معرض تهدید دشمن قرار گرفته را فراهم می کند.

مقام معظم رهبری در همین خصوص خطاب به پاسداران می فرمایند: «وظیفه تبیین، امروز بر دوش همه است؛ از جمله بر دوش شما. اینکه بنده روی تبیین این همه تکیه می کنم، به خاطر این است که امروز این جهاد کبیر به میزان زیادی متوقف به تبیین است؛ تبیین، بیان کردن، روشنگری. امروز روشنگری لازم است. سعی کنید ذهن ها را با عمق یابی به اعماق حقایق و مسائل برسازید.»^۱ باید مسئولان فرهنگی و سیاسی و تمام کسانی که دارای تربیون برای روشنگری هستند، از فرصت مغتنم ماه مبارک رمضان که ماه عبادت و خودسازی است، کمال استفاده را برده، مردم انقلابی، مؤمن و همیشه در صحنه‌های دفاع از انقلاب را نسبت به توطئه‌ها و نقشه‌های پیچیده دشمنان آگاه سازند.

واقعیت آن است که جهاد کبیر از منظر رهبر معظم انقلاب منوط و متوقف شده است بر تبیین و روشنگری. در واقع، اهمیت نه گفتن به استکبار (عدم تبعیت از او) به واسطه تبیین درست واقعیت‌ها برای افکار عمومی و مطالبه «پیشرفت و اقتدار ملی» از مسئولان و دستگاه‌ها، به عنوان ابزار و ضرورت نه گفتن به دشمن است. تبیین ابعاد و شاخصه های جهاد کبیر، ترسیم شرایط و مناسبات جبهه خودی با جبهه استکبار به گونه ای که منجر به فهم و ادراک درست جبهه بندی کفر و ایمان گردد، شرط جهاد کبیر و از الزامات تنظیم رفتار و گفتار عملی بر آن اساس به شمار می آید.

۲- فهم هوشمندانه و خدمت خالصانه برای خدا

جهاد کبیر از ایمان و باور به آیات الهی و وعده‌های امداد و پیروزی نهایی جبهه ایمان و ورود خالصانه لوجه الله نشات می‌گیرد و بارور می‌شود. از این رو، مقام معظم رهبری درباره ویژگی جهاد کبیر فرمودند: «این جهاد هوشمندی لازم دارد، این جهاد اخلاص لازم دارد. این جهاد، مثل جهاد نظامی نیست که کسانی در آنجا بدرخشند و چه شهیدشان، چه زنده‌شان و چه جانبازشان مثل قهرمان نشان داده بشوند... این جهادی است که ممکن است کسی خیلی هم زحمت بکشد اما چهره او را هیچ کس نشناسد؛ اخلاص لازم دارد این جهاد». ۲

شبهه همین مضمون را معظم‌له ۲۶ خرداد ۹۱ در دیدار خانواده و هم‌سنگران مرحوم حاج‌عبدالله والی (ره) فرمودند «... بعد از انقلاب، یک مرد جوان انقلابی پا می‌شود می‌رود آنجا [بشاگرد] همه دلبستگی‌هایش را از شهر و خانه و زندگی به مرکز مأموریت منتقل می‌کند... شما رفتید بی سروصدا مشغول خدمت شدید، نه جایی ثبت کردید، نه جایی تابلو زدید. بعضی‌ها هستند هر کاری می‌خواهند بکنند، قبل از اینکه کار انجام بگیرد، تابلویش را می‌زنند! مدتها تابلو آنجاست، هیچ کاری هم انجام نگرفته. بعضی‌ها هم نه، کار انجام می‌دهند، هیچ تابلویی هم ندارد. کار مرحوم حاج‌عبدالله والی و شماها از این نوع دوم است، یعنی بی تابلو رفتید و برای خدا کار واقعی کردید، اینها خیلی با ارزش است. بدانید این جور کارهای بی سر و صدا و خاموش و خالصانه، نه فقط برای شما پیش خدای متعال درجه و مرتبه درست می‌کند، بلکه در کل بنای جمهوری اسلامی اثر می‌گذارد، مثل سیمانی که در یک بنایی تزریق کنند و آن را مستحکم کنند. با انجام این جور کارهای مخلصانه، بنای جمهوری اسلامی مستحکم می‌شود بدون اینکه کسی بفهمد. یعنی وقتی در گوشه و کنار کشور در بین مردم کسانی هستند که کار را برای خدا می‌کنند، دنبال هیاهو و جلب نظر این و تحسین آن نیستند، یکی از خواصش این است که اصلاً خود این، بنا را مستحکم می‌کند، مثل روحی که در یک کالبدی بدمند».

۳- پاسداری از روحیه انقلابی‌گری و زمینه‌سازی برای فراگیری آن

از دغدغه‌های این روزهای رهبر معظم انقلاب، صیانت از انقلاب و انقلابی‌گری است که احساس می‌شود طیفی از دشمنان داخلی تا خارجی، انهزام و شکست آن را نشانه گرفته‌اند. از فحوای بیانات رهبری این نکته حاصل می‌شود که اقدام موفقیت‌آمیز به جهاد کبیر و تبیین و جا انداختن آن در عموم مردم در گرو پاسداشت انقلاب و روحیه انقلابی‌گری است. معظم‌له در روز سوم خرداد در دانشگاه امام حسین (ع) خطاب به پاسداران فرمودند: « شما پاسدار انقلابید، پاسدار انقلاب. البته همه ملت ایران پاسدار انقلابند یا باید باشند، اما شما سازمانی هستید که به این نام مفتخر و سربلند است؛ سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، این جهاد کبیر

را شما باید سرلوحه کارتان قرار دهید.» ایشان با اشاره به هجمه ها و تهمت های فراوانی که علیه سپاه مطرح می شود، فرمودند: «علت اصلی این عصبانیت ها، ایستادگی سپاه در مسیر انقلاب و حفظ جهت گیری ها و روحیه انقلابی و اسلامی است.»

رهبر معظم انقلاب خطاب به جوانان کشور و دانشجویان حاضر در مراسم خاطرنشان کردند: آینده انقلاب متعلق به شما است و شما هستید که باید این تاریخ را با عزت حفظ کنید و بدانید در آینده، خرمشهرها، در پیش است؛ البته نه در میدان جنگ نظامی، بلکه در میدانی که ویرانی های جنگ نظامی را ندارد و برعکس آبادانی نیز به دنبال دارد اما از جنگ نظامی سخت تر است. ۳.

از ظاهر این سخنان رهبر معظم انقلاب اسلامی، به درستی دریافت می شود که «جهاد کبیر» باید سرلوحه کار تمامی کسانی باشد که می خواهند از انقلاب اسلامی در برابر هجمه همه جانبه دشمنان در شرایط کنونی پاسداری کنند. مطالبه صیانت و پاسداری از اصول انقلاب و عناصر اقتدار و پیشرفت از دستگاه های مختلف به ویژه دولت یک اولویت مهم برای همه نیروهای انقلاب است، مشروط بر آن که این مطالبه، عمومی و اجتماعی شود. به تعبیر رهبر انقلاب «وقتی یک گفتمانی در افکار عمومی شکل بگیرد، مسئولان اجرایی را به دنبال خود می کشاند.»

۴- فهم جبهه بندی ها و جایگاه راهبردی انقلاب

بدون تردید، جهاد کبیر که در کلام رهبری متوقف به تبیین شده، به این مفهوم است که انجام جهاد کبیر به معنای عدم اطاعت و تبعیت از دشمنان در صورتی حاصل می شود که در حوزه روشنگری و بیان تعدی ها و ظلم ها و نیات اعلامی و اعمالی استکبار و جبهه مقابل انقلاب اسلامی که به جد تصمیم به وارد کردن ضربات اساسی به انقلاب هستند و افق تغییر و براندازی نظام برآمده از آن را در برنامه های بلند مدت خود پیگیری می کنند، موفق عمل نماییم. این امر در گرو ترسیم وضعیت جبهه انقلاب در سطوح مختلف داخلی، منطقه ای و جهانی به همراه تبیین موانع و کارشکنی هایی است که دشمنان در استمرار و تداوم راه انقلاب در پیش گرفته اند.

باید مردم نسبت به موقعیت و دستاوردهای راهبردی انقلاب اسلامی آگاه شوند. باید مردم و خصوصاً جوانان را نسبت به حقایق و واقعیت های صحنه نبرد جبهه انقلاب اسلامی و جبهه استکبار در منطقه و جهان آگاه ساخت. باید مردم نسبت به نقشه شیطانی و پروژه نفوذ دشمنان و خصوصاً امریکایی ها که در حال پیاده سازی آن در ایران هستند، آشنا شده و به مقابله با آن و جریان نفوذ بپردازند.

مردم باید بدانند که طراحان «اسلام رحمانی» چگونه با قرار گرفتن در پشت یک مطلب حق و عنوان زیبا، به دنبال خارج کردن «اسلام انقلابی» از صحنه هستند. مردم و جوانان باید بدانند که چه کسانی با پشت کردن به راه امام و شهیدان به دنبال

۳. بیانات رهبری در دانشگاه امام حسین (ع)، ۹۵/۳/۳.

سازش با جبهه استکبار و تأمین دنیای خود هستند. مردم باید بدانند که «اسلام» منهای «انقلاب» همان اسلامی است که تأمین کننده منافع امریکا است و حضرت امام(ره)، نام آن را «اسلام امریکایی» گذاشتند. مردم باید بدانند که استکبار و امریکا، از ملت ایران تبعیت و پیروی می خواهد و مسائلی چون هسته ای، موشکی و حقوق بشر بهانه هایی بیش برای اعمال فشار تا رسیدن به این مقصد نیست. مردم ایران باید بدانند که استقلال، پیشرفت، عزت و قرار گرفتن بر قله های افتخار و سربلندی، فقط و فقط با ایستادگی، مقاومت و مبارزه با استکبار و امریکا حاصل می شود. مردم باید بدانند که مشکلات کشور با سر تعظیم فرود آوردن در برابر استکبار نه تنها حل نخواهد شد بلکه ملت هویت خود را نیز از دست خواهد داد و از این رهگذر، سلطه استکبار بر کشور احیا خواهد شد. ۴

۵- حساسیت در برابر دشمن

مقام معظم رهبری در بیست و هفتمین مراسم سالگرد ارتحال امام خمینی(ره)، شاخصه چهارم انقلابی گری را حساسیت در برابر دشمن ذکر کردند. با توجه به ادبیات و منظومه فکری معظم له، این موضوع از الزامات جهاد کبیر و عدم اطاعت از دشمن نیز هست؛ چرا که شناخت دشمن و باور به این که دشمن وجود دارد، از الزامات جهاد کبیر و تبعیت نکردن از دشمن است. دیدن طراحی ها و مرور سوابق و آسیب هایی که در حوزه های مختلف فرهنگی و اقتصادی و اجتماعی و سیاسی به انقلاب و کشورمان وارد کرده و می کند، توهم نیست: «نقطه ی مقابل این حساسیت چیست؟ نقطه ی مقابل یکی این است که بعضی اصل دشمن را انکار میکنند. وقتی ما میگوییم دشمن داریم، میگویند «آقا، شما دچار توهمید؛ توهم توطئه». خود این مطرح کردن توهم توطئه، به نظر ما یک توطئه است؛ برای اینکه حساسیتها را کم کنند [میگویند]: «آقا، دشمن چیست، کدام دشمنی؟» واضح ترین چیزها را انکار میکنند. میگوییم آمریکا دشمن انقلاب است، ذات نظام سلطه اقتضا میکند که با نظامی مثل نظام جمهوری اسلامی دشمن باشد؛ منافعشان ۱۸۰ درجه با یکدیگر اختلاف دارد. نظام سلطه اهل خیانت است، اهل جنگ افروزی است، اهل ایجاد و سازماندهی گروه های تروریست است، اهل سرکوب کردن گروه های آزادی خواه است، اهل فشار آوردن بر مظلومین - مثل فلسطین و امثال فلسطین - است؛ این طبیعت نظام سلطه است.» ۵

کوتاهی و سستی در شناخت دشمن و یا تسلیم اغواگری و صحنه آراییی دشمن شدن در مسائل مختلف، نه تنها توفیق را در عرصه عملیاتی سازی جهاد کبیر از ما سلب می کند، بلکه از منظر رهبر فرزانه انقلاب فرجامی جزء شکست اسلام و سیلی به آن نخواهد داشت. لذا امام خامنه ای با هشدار نسبت به هر نوع ارتباط گیری بدون شناخت دشمنان انقلاب اسلامی، حتی برخی

۴. یدالله جوانی، «جهاد تبیین شرط لازم برای جهاد کبیر است»، روزنامه جوان، ۹۵/۳/۱۱، ص ۲.

۵. بیانات رهبر معظم انقلاب در مراسم سالگرد ارتحال امام، ۹۵/۳/۱۴.

کوتاهی های ظاهری و سیگنال های مثبت را با تردید می نگرند و نسبت به نفوذ از منافذ مختلف سیاسی و اقتصادی به ویژه فرهنگی و رسانه ای هشدار می دهند:

«هر فردی و هر جریانی که برای اسلام و به نام اسلام کار میکند، اگر به آمریکا اعتماد کرد، خطای بزرگی مرتکب شده و سیلی اش را خواهد خورد... این دشمن را باید شناخت و در مقابل کارهای او باید حساسیت نشان داد؛ حتی اگر نسخه ی اقتصادی هم به ما میدهند، باید با احتیاط برخورد کرد؛ مثل این است که دشمنی بیاید به انسان یک دارویی را بدهد و بگوید آقا، این دارو را بخور برای فلان بیماری؛ شما احتیاط میکنید؛ احتمال دارد در داخل این دارو زهر گذاشته باشد. نسخه ی سیاسی و نسخه ی اقتصادی دشمن هم باید با احتیاط مورد توجه قرار بگیرد؛ حساسیت در مقابل دشمن این است. طبعاً این حساسیت وقتی بود، دیگر تبعیت نخواهد بود، و عرض کردیم که عدم تبعیت همان جهاد کبیر است».^۶

نتیجه

در حقیقت همچنان که از آغاز خلقت و در طول تاریخ، شیطان با ترویج وسوسه نافرمانی از اطاعت خداوند و انحصاراً اطاعت در عبادات و تحدید فرامین الهی، همواره عده ای را به دام انداخته است، امروز هم شیاطین انس و استکبار جهانی برای مقابله با نظام جمهوری اسلامی، این سیاست را در پیش گرفته اند و می کوشند با نفوذ در اندیشه و باور برخی کارگزاران و دولتمردان و تاثیرگذاری در مراکز تصمیم ساز و تصمیم گیر کشور، به هدف خویش، یعنی استحاله نظام اسلامی دست یابند و تهاجم به مبانی و نهادهای انقلاب نظیر سپاه پاسداران و شورای نگهبان و جوانان حزب اللهی و شخصیت ها و روحانیون انقلابی نیز از جمله اقدامات در راستای تضعیف نیروهای انقلاب و استحاله نظام است، چنان که در انتخابات اخیر مجلس شورای اسلامی و خبرگان نیز دشمن و عوامل نفوذی او، تلاش فراوانی برای رخنه در این دو نهاد سرنوشت ساز به عمل آوردند که خوشبختانه با هوشیاری ملت موفق نشدند.^۷

در یک کلمه: تلاش در این جنگ نرم، زمینه سازی برای تهی شدن نظام از عناصر قدرت است؛ میخواهند کاری کنند که نظام اسلامی از عناصری که در درون او است و مایه ی اقتدار او است، تهی بشود و خالی بشود. وقتی ضعیف شد، وقتی عناصر قدرت در او نبود، وقتی اقتدار نبود، دیگر از بین بردنش و کشاندنش به این سمت و به آن سمت، کار مشکلی برای ابرقدرت ها نخواهد بود؛ میخواهند او را وادار کنند به تبعیت^۸.

۶. همان

۷. فرشیدی، پیشین، ص ۲.

۸. دیدار مقام معظم رهبری با برگزیدگان مجلس پنجم خبرگان رهبری، ۹۵/۳/۶.